

O'ZBEKISTONDA TURIZIMNING FONI

Obidxonov Mahmudxon Ma'rufxon o'gli

*Samarqand iqtisodiyot va
servis instituti Servis fakulteti talabasi*

ANNOTATSIYA: O'zining buyuk tarixiy, arxeologik, me'moriy va tabiiy boyliklari bilan O'zbekiston sayyohlik uchun ajoyib salohiyatga ega. Mamlakatning xilma-xil ekologiyasi, cho'llardan muzliklargacha, tog'lardan dashtlargacha, mamlakatga katta ekoturizm salohiyati beradi. O'zbekistonda ekoturizm imkoniyatlari keng va o'ziga xosdir.

KALIT SO'ZLAR: sektor, buyuk ipak yo'li, xalqaro turizm tashkilotlari, BMT, gastronomik tuzilish, YUNESKO, diversifikatsiya, infratuzilma, tibbiy xizmat.

ASOSIY QISM: Qadimgi Ipak yo'lida joylashgan O'zbekistonda 4000 dan ortiq tarixiy va me'moriy obidalar mavjud

diqqat bilan saqlangan va qimmatbaho ma'naviy meros va 7000 dan ortiq tarixiy obidalar. iv Bular qatoriga YuNESKOning Butunjahon merosi ro'yxatiga kiritilgan mashhur qadimiy shaharlar, jumladan, Samarqand, Buxoro, Xiva va Shahrisabz. Qolaversa, O'zbekiston islomiy ildizlarga ega davlatdir.

Mamlakatda 160 dan ortiq tarixiy ahamiyatga ega bo'lgan musulmon ob'ektlari va o'nlab joylar mavjud tasavvufga oid tarixiy joylar. Ular orasida Shayx Zaynuddin bobo maqbarasi, Shayxontavr, Toshkentdagi Zangiota maqbarasi, Buxorodagi Bahouddin ansambli, Bayanqulixon maqbarasi, Sayfeddin Boxarziy maqbarasi va boshqalar. Bunga qo'chimcha, O'zbek oshxonasi va milliy taomi gastronomik turizmni jalb qilishi mumkin.

O'zbekiston 1991-yilda mustaqillikka erishganidan buyon turizmni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. 1992 yil Birinchi Prezident Farmoni. O'zbekturizm milliy modelini ishlab chiqish uchun mas'ul edi. Turizmni rivojlantirish; shu jumladan turistik tashkilotlarni muvofiqlashtirish, kadrlar tayyorlash, moddiy-texnika bazasi va tarmoq infratuzilmasini yaratishga sarmoya kiritishni rag'batlantirish.

1993 yilda Birlashgan Millatlar Tashkilotining Jahon sayyohlik tashkilotiga a'zo bo'lgan. Bunga qo'shimcha ravishda tartibga soluvchi hujjat Turizm asoslari 1999 yil 20 avgustda qabul qilingan.

Turizm O'zbekiston 2016-yildan buyon isloh qilish va jonlantirishga intilayotgan sohalardan biridir. Islohot jarayoni ish o'rinlari va yangi biznes imkoniyatlarini yaratishga qaratilgan; diversifikatsiyani yanada kengaytirish va hududlarni jadal rivojlantirish; daromadlari va turmush darajasi va sifatini oshirish hayot, valyuta tushumlarini oshirish; va O'zbekistonning umumiy imiji va sarmoyasini yaxshilash.

. 2016-yilda O'zbekistonga 1 millionga yaqin sayyoh tashrif buyurgan bo'lsa, bu ko'rsatkich 2,7 millionga yetdi

2017-yilda, 2018-yilda esa 5,3 milliondan ortiq xorijiy sayyohlar soni 7 nafarga yetishi kutilmoqda.

2025 yilga borib millionlab, chet ellik mehmonlardan keladigan yillik valyuta tushumi ham shunchaga yetadi ehtimoliy sifatida \$2 mlrd.

Biroq, O'zbekistonning turizm sektori hali ham muammolarga duch kelmoqda. Bularga transport va to'lov tizimlari, tegishli mehmonxonalar, tibbiy xizmatlar, til yordami va turistlar uchun ma'lumotlarning etishmasligi. O'zbekiston sayyohlik salohiyatini oshirishi mumkin boshqa davlatlar va xalqaro tashkilotlar bilan hamkorligini mustahkamlash. Bundan tashqari, O'zbekiston o'zining madaniy va tabiiy diqqatga sazovor joylarini o'rganishi va ko'paytirish uchun reklamaga sarmoya kiritishi kerak.

Infratuzilma qurilishini yaxshilash, shuningdek, tadbirkorlik va boshqa xususiy sektorni rivojlantirish mamlakatning turizm salohiyatini ro'yobga chiqarishga jalb etishga olib keladi.

O'zbekistonning viza olish jarayonining murakkabligi uning rivojlanish harakatlariga to'sqinlik qildi. Muammoni bartaraf etish maqsadida O'zbekistonda

2018-yil 15-iyuldan boshlab elektron vizalar joriy etildi. 77 mamlakat fuqarolari, shu jumladan AQSh. Bir yoki bir nechta kirish vizasi amal qiladi 30 kun davomida. Bir martalik elektron viza olish narxi 35 AQSh dollarini tashkil etadi (bir necha martalik viza \$50) va sayohatchilar sayohatdan kamida uch kun oldin elektron viza uchun ariza topshirishlari kerak. Vizasiz O‘zbekistonga 30 kun yoki undan kamroq muddatga kelgan 65 ta davlat fuqarolari uchun rejim mavjud. Bundan tashqari, Ozarbayjon, Armaniston, Belarus, Gruzuya bilan ikki tomonlama visasiz rejim o‘rnatildi. Qozog‘iston, Qirg‘iziston (60 kungacha), Moldova, Rossiya, Tojikiston (30 kungacha) va Ukraina. O‘zbekiston va Yaponiya o‘zaro asosda konsullik yig‘imisiz vizalar beradi.

Yanvar oyida Qozog‘iston va O‘zbekiston "the" nomli yagona servis loyihasini ishga tushirishni rejalashtirgan edi

"Ipak yo'li vizasi", bu har ikki mamlakatning amaldagi vizasiga ega chet elliklarga sayohat qilish imkonini beradi.

har ikki mamlakat loyihasi hali ham muhokama qilinmoqda, biroq vakillar tomonidan qo'llab-quvvatlandi. Ozarbayjon, Armaniston, Belarus, Qozog‘iston, Qirg‘iziston, Rossiya turizm departamentlari, 9-10-iyul kunlari Tojikiston va O‘zbekiston MDH davlatlarining birinchi sayyohlik yarmarkasi doirasida “Ipak yo‘li vizasi”ning yakuniy maqsadi butun Markaziy Osiyo davlatlari uchun “Osiyo Shengenini” yaratishdir. tizimidagi mamlakatlar. Markaziy Osiyo davlatlarining murakkab chegaraviy bo‘linishlari va ularning anklavlar sayyohlar uchun faqat bir davlatning vizasi bilan bir necha marta chegaradan o'tishni qiyinlashtiradi. Bunday asoratlar va mintaqada aloqaning yo'qligi tushkunlikka tushadi. Shuning uchun "Ipak yo'li vizasi" dasturi ko'proq jalb qilishi kerak.

Prezidentning 2018-yildagi “O‘zbekiston Respublikasi fuqaro aviatsiyasini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori e‘lon qilindi. Hukumat uni qayta tashkil qildi.

“O‘zbekiston havo yo‘llari” davlat aksiyadorlik jamiyati — “O‘zbekiston havo yo‘llari” aviakompaniyasiga va aeroport operatori Uzbekistan Airports. Texnik xizmat ko‘rsatish, ta‘mirlash va kapital ta‘mirlash.

“Uzbekistan Airways Technics” provayderi va mamlakatning 11 ta aeroporti ham javobgarlik va majburiyatlarni aniqlashtirish maqsadida alohida mas‘uliyati cheklangan jamiyatlarga aylantirilmoqda.

Bundan tashqari, kunlik parvoz vaqti 8,1 soatdan 10,9 soatgacha oshirildi.

Parvozlar va marshrutlarning ko‘payishi hisobiga har bir samolyotga “O‘zbekiston havo yo‘llari” havo yo‘lini ochdi.

39 mamlakat va 92 aeroportga yo‘nalishlar bevosita qatnov yo‘liga qo‘yildi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Albayrak, A. (2013). Alternatif turizm. Detay Yayıncılık.
2. Rakhimov, Z. O. (2022). The importance of the development of the digital economy in the field of tourism in Uzbekistan. Builders of the future, 2(02), 221-227.
3. Khamidov, O., & Khayrullaeva, N. (2021). Improving management mechanisms for ecotourism in Uzbekistan. " Экономика и туризм" международный научно-инновационной журнал, 1(1).
4. Abduraxmonov, Q. (2023). TURIZM SOHASIDAGI KASB VA ISHCHI NOMLARINI O‘ZBEK TILIGA TARJIMA QILISH MASALALARI. Interpretation and researches, 1(10).
5. Shodieovich, S. H., Roziqovna, R. M., & Hamzaevich, S. J. (2023). BUGUNGI KUN KITOBLARI QANDAY BO‘LISHI KERAK. INTERNATIONAL JOURNAL OF RECENTLY SCIENTIFIC RESEARCHER'S THEORY, 1(1), 19-24.
6. Shodieovich, S. H., & Roziqovna, R. M. (2023). OLIY O‘QUV YURTLARIDA MASHG‘ULOTLAR SIFATI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ILMIY MAQOLALARNING O‘RNI. PEDAGOGS jurnali, 25(1), 52-55.
7. Mukhamadaliyeva, N. B., & Tilyabaeva, G. (2020). Socio Demographic and Travel Related Variables Affecting Tourist Route Choice Behaviors. Case of Study Samarqand city, Uzbekistan. Indonesian Journal of Law and Economics Review, 7, 10-21070.